

Tutkimus- ja innovaationeuvoston asettaminen

Tutkimus- ja innovaationeuvoston tehtävät

Tutkimus- ja innovaationeuvostosta säädetään valtioneuvoston asetuksella 962/2023.

Asetuksen 1 §:n mukaan hyvinvointia, sivistystä sekä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää kasvua ja kilpailukykyä tukevan tutkimus- ja innovaatiopolitiikan kehittämistä varten on tutkimus- ja innovaationeuvosto.

Asetuksen 2 §:n mukaan neuvoston tehtävänä on 1) tukea valtioneuvostoa pitkäjänteisen ja kokonaisvaltaisen tutkimus- ja innovaatiopolitiikan kehittämisessä ja yhteensovittamisessa, sekä tehdä aloitteita kansallisiksi strategiavalinnoiksi, 2) seurata alan kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutoksia, sekä edistää tutkimus- ja innovaatiopolitiikan alan maakuvaa, 3) yhteensovittaa ja seurata valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain (1092/2022) toimeenpanoa ja sen 3 §:ssä säädetyn monivuotisen rahoituksen suunnitelman valmistelua ja toimeenpanoa sekä 4) laatia tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa koskevia aloitteita ja suosituksia sekä ehdotuksia tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kohdentamisesta.

Tutkimus- ja innovaationeuvoston asettaminen ja kokoonpano

Valtioneuvoston asetuksen (962/2023) 3§:n mukaan neuvostoon kuuluvat pääministeri puheenjohtajana sekä valtiovarainministeri, tiede- ja kulttuuriministeri, elinkeinoministeri ja yhdestä kolmeen muuta valtioneuvoston nimittämää ministeriä. Ministerijäsenten lisäksi neuvostoon kuuluu kuudesta seitsemään muuta jäsentä, jotka valtioneuvosto nimittää valtioneuvoston kanslian esittelystä eduskunnan vaalikaudeksi. Neuvoston jäsenten tulee edustaa laaja-alaisesti tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan asiantuntemusta. Valtioneuvosto nimittää neuvoston jäsenten joukosta ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtajista ensimmäinen on ministeri, toinen tiedeyhteisön edustaja ja kolmas elinkeinoelämän edustaja.

Valtioneuvosto nimittää tutkimus- ja innovaationeuvostolle pysyvät asiantuntijat. Neuvoston pysyvinä asiantuntijoina toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, valtioneuvoston kanslian ja valtiovarainministeriön kansliapäälliköt tai muu edellä mainittujen ministeriöiden ylimpään virkamiesjohtoon kuuluva virkamies, sekä Suomen Akatemian ja Business Finlandin pääjohtajat.

Valtioneuvosto asettaa neuvostolle päätoimisen sihteeristön. Sihteeristön työtä johtaa pääsihteeri.

Tutkimus- ja innovaationeuvoston toimikausi

Tutkimus- ja innovaationeuvostosta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaan neuvoston muut kuin ministerijäsenet nimitetään eduskunnan vaalikaudeksi. Ministerijäsen on neuvoston jäsen enintään sen ajan, jonka hän on valtioneuvoston jäsen. Nyt asetettavan tutkimus- ja innovaationeuvoston toimikausi alkaisi 23. marraskuuta 2023.

Esitys tutkimus- ja innovaationeuvostoksi

Neuvoston ehdotettu kokoonpano on seuraava:

Ministerijäsenet:

pääministeri Petteri Orpo, puheenjohtaja
valtiovarainministeri Riikka Purra
tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multala, 1. varapuheenjohtaja
elinkeinoministeri Wille Rydman
opetusministeri Anna-Maja Henriksson
maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Muut jäsenet:

johtaja Riikka Heikinheimo, Elinkeinoelämän keskusliitto
partner Ilkka Kivimäki, Maki.vc
akateemikko, professori Markku Kulmala, Helsingin yliopisto
rehtori Sari Lindblom, Helsingin yliopisto, 2. varapuheenjohtaja
rehtori Vesa Taatila, Turun ammattikorkeakoulu
toimitusjohtaja Antti Vasara, VTT
toimitusjohtaja Kai Öistämö, Vaisala, 3. varapuheenjohtaja

Pysyvät asiantuntijat:

alivaltiosihteeri Timo Lankinen (valtioneuvoston kanslia)
strategia- ja tutkimusjohtaja Olli Kärkkäinen (valtiovarainministeriö)
kansliapäällikkö Anita Lehikoinen (opetus- ja kulttuuriministeriö)
osastopäällikkö Ilona Lundström (työ- ja elinkeinoministeriö)
pääjohtaja Paula Eerola (Suomen Akatemia)
pääjohtaja Nina Kopola (Business Finland)

Ehdotettu neuvoston kokoonpano on tutkimus- ja innovaationeuvostosta annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimusten mukainen. Kokoonpano perustuu neuvostosta annettuun asetukseen, neuvoston tehtäviin sekä tutkimus-, kehittämis- ja

innovaatiotoiminnan asiantuntemukseen. Tutkimus- ja innovaationeuvoston kokoonpanon valmistelun tueksi valtioneuvoston kanslia pyysi 20.10.2023 mennessä TKI-kentän toimijoilta ehdotuksia neuvoston jäseniksi.

Tasa-arvo

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Ehdotetussa neuvoston kokoonpanossa olisi 13 jäsentä, joista naisia olisi kuusi ja miehiä seitsemän, joten neuvoston kokoonpano olisi tasa-arvolain mukainen.

Tutkimus- ja innovaationeuvoston sihteeristö

Asetuksen mukaan valtioneuvosto asettaa tutkimus- ja innovaationeuvostolle päätoimisen sihteeristön, jota johtaa pääsihteeri. Sihteeristön asettamista koskeva valmistelu on kesken, joten valtioneuvosto asettaa sihteeristön myöhemmin. Ennen päätoimisen sihteeristön asettamista neuvoston valmistelutyö hoidetaan väliaikaisella järjestelyllä valtioneuvoston kanslian, opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteistyönä.

Esitys: Valtioneuvosto asettaa tutkimus- ja innovaationeuvoston 23.11.2023 alkaen eduskunnan toimikaudeksi.